

KALLELSE

Kommunstyrelsens verksamhetsutskott kallas till sammanträde

Dag Tisdagen den 24 januari 2017
Tid Kl. 09.00
Plats Nacka stadshus, sammanträdesrummet Jelgava
Ordförande Mats Gerdau
Nämndsekreterare Görel Petersson

Föredragningslista

Nr	Ärende	Noteringar
1.	Val av justeringsman	
2.	Anmälningar	
3.	Delegationsbeslut	
4.	Överföring av journaler inom barn- och elevhälsan KFKS 2017/24	
5.	Dokumenthanteringsplan elevhälsan KFKS 2017/26-1	
6.	Arbetsituation och bemanning på skolor, förskolor och fritidshem <i>Motion den 12 september 2016 av Espen Bjordal m fl (S)</i> KFKS 2016/761	
7.	Övriga frågor	

2017-01-09

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2017/24

Kommunstyrelsen

Överföring av journaler inom barn- och elevhälsan

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Kommunfullmäktige beslutar att journaler inom barn- och elevhälsan överförs till mottagande skolhuvudman genom att digitala kopior överlämnas. Kommunfullmäktige noterar samtidigt att tidigare beslut från den 10 december 2012 (§ 294) om avhändande av skolhälsovårdsjournaler på papper upphävs.

Ärendet

För att kunna följa en elevs hälsa och utveckling under hela skoltiden är det viktigt att elevens journal följer med eleven under hela skoltiden. De uppgifter som samlas i journalen bör följa barnet/eleven under hela uppväxten oavsett huvudmannagränser. För Nacka kommuns del så beslutade kommunfullmäktige (KFKS 2012/523-003) 2012 att kommunen avhänder sig skolhälsovårdsjournaler på papper till huvudmannen i den kommun som eleven byter skola till. Tidigare var journalerna upprättade på papper, vilket gjorde att man hade en sammanhållen hantering av både upprättade och inkomna handlingar. Sedan en tid tillbaka har barn- och elevhälsan gått över till att upprätta datajournaler. De flesta kommuner som tar emot elever från Nacka kommun tar enbart emot digitala kopior. Det innebär att det tidigare beslutet från kommunfullmäktige om att avhända skolhälsovårdsjournaler inte längre är ett gångbart och effektivt alternativ när journalerna digitaliseras i snabb takt. Något formellt avhändande av journaler har inte heller tidigare i praktiken skett eftersom den digitala originaljournalen samtidigt funnits kvar i Nacka kommun. Mot denna bakgrund bör därför det tidigare beslutet, att Nacka avhänder sig skolhälsovårdsjournaler på papper, upphävas.

Journalföring inom elevhälsan

Journalföringen inom barn- och elevhälsan syftar i första hand att bidra till en god och säker vård av barn och elever. Hur journaler inom elevhälsans hälso- och sjukvård ska hanteras utgår från vem som är vårdgivare, inte från vem som är skolhuvudman. Skyldigheten att föra patientjournal gäller alla vårdgivare, det vill säga oavsett om vården bedrivs i offentlig

eller enskild regi. Det innebär att skolhuvudmän som är vårdgivare är skyldiga att se till att det förs patientjournal. Sveriges kommuner och landsting (SKL) och Riksarkivet rekommenderar att patientjournaler för elevhälsan bevaras för all framtid. Nacka kommun följer dessa rekommendationer och har beslutat om detta i en särskild dokumenthanteringsplan för barn- och elevhälsan. Genom att bevara journalen för all framtid möjliggörs att den enskilde även som vuxen kan ta del av sina journaluppgifter. Även ur forskningsändamål är ett bevarande motiverat.

Överföring av digitala journalkopior istället för avhändande av pappersjournaler

För att kunna följa en elevs hälsa och utveckling under hela skoltiden är det viktigt att elevens journal följer med eleven under hela skoltiden. De uppgifter som samlas i journalen bör följa barnet/eleven under hela uppväxten oavsett huvudmannagränser. Varje kommun måste ta ställning till i vilken form journalinformation ska överföras. För Nacka kommuns del så beslutade kommunfullmäktige (KFKS 2012/523-003) 2012 att kommunen avhänder sig skolhälsovårdsjournaler på papper till huvudmannen i den kommun som eleven byter skola till.

Tidigare var journalerna upprättade på papper, vilket gjorde att man hade en sammanhållen hantering av både upprättade och inkomna handlingar. Sedan en tid tillbaka har barn- och elevhälsan gått över till att upprätta datajournaler. De flesta kommuner som tar emot elever från Nacka kommun tar enbart emot digitala kopior. Det innebär att det tidigare beslutet från kommunfullmäktige om att avhända skolhälsovårdsjournaler inte längre är ett gångbart och effektivt alternativ när journalerna digitaliseras i snabb takt. Något formellt avhändande av journaler har inte heller tidigare i praktiken skett eftersom den digitala originaljournalen samtidigt funnits kvar i Nacka kommun. Ett lämpligt alternativ för att överföra journaler till en ny skolhuvudman är därför att Nacka kommun istället lämnar över digitala kopior till den mottagande skolan. Detta alternativ ligger väl i linje med den digitalisering som just nu sker inom barn- och elevhälsan och som innebär att journalerna upprättas digitalt och att inkomna pappershandling skannas in.

Ekonomiska konsekvenser

En digital hantering inom barn- och elevhälsan förutsätter att varje skola inom Välfärd skannar inkomna pappershandlingar för att komplettera den digitala journalen samt för att kunna skicka digitala kopior till mottagande kommun. För skolor som ännu inte införskaffat skanner som uppfyller arkivkraven för skanning av journaler medför det en kostnad. Denna bedöms dock rymmas inom ordinarie budget för respektive skolenhet.

Konsekvenser för barn

En digital hantering av journaler medför att det är enklare att återsöka sin journal. En digitalisering av journalerna inom barn- och elevhälsan har därför positiva konsekvenser för barn eftersom det borgar för en rättssäker dokumentation och journalföring.

Caroline Draste
Bitr. enhetschef Barn och elevhälsan
Välfärd skola

Helena Lindahl
Arkivarie, kommunarkivet
Kontaktcenter

2017-01-09

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2017/26-1

Kommunstyrelsen

Dokumenthanteringsplan för barn- och elevhälsan

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens verksamhetsutskott föreslår att kommunstyrelsen antar dokumenthanteringsplanen upprättad 2017-01-09 för barn- och elevhälsan.

Sammanfattning

I ärendet föreslås en uppdaterad dokumenthanteringsplan för barn- och elevhälsan som tillåter gallring av originalhandlingar och möjliggör en helt digital hantering av journaler.

Ärendet

Den 1 januari 2017 går skolpsykologer och elevhälsans medicinska insatser (EMI) över till journalsystemet PMO där man tillåts skanna in handlingar, vilket inte har varit möjligt i det tidigare journalsystemet Asynja. Detta innebär att dokumenthanteringsplanen behöver uppdateras för att möjliggöra en helt digital hantering genom att tillåta gallring av inkomna pappershandlingar som skannats in (ersättningsskanning). Hänsyn har tagits till originalhandlingarnas eventuella bevisvärde. Ersättningsskanning av originalhandlingar kräver att det skannade materialet kvalitetssäkras, d v s att den skannade kopian överensstämmer med originalet.

Dokumenthanteringsplanen fungerar som styrdokument för flödet av allmänna handlingar inom verksamheten och anger vilka handlingar som får gallras, när detta ska ske, vilka handlingar som ska bevaras för framtiden, rutiner och förvaringsplatser för handlingarna.

Dokumenthanteringsplanen är framtagen i samråd mellan verksamhetschef och biträdande enhetschef för barn- och elevhälsan, Caroline Draste; arkivarie, Helena Lindahl; skolläkare, Amelie Karlberg Hedström och ansvarig för barn- och elevhälsans mellanarkiv, Birgitta Berglund.

Dokumenthanteringsplanen ersätter barn- och elevhälsans tidigare dokumenthanteringsplan, beslutad i KSVU 2016-04-26 §18.

Dokumenthanteringsplanen gäller retroaktivt för samtliga journaler som upprättats digitalt i systemen Asynja och PMO.

Ekonomiska konsekvenser

En digital hantering inom barn- och elevhälsan förutsätter att varje skola inom Valfärd skola skannar inkomna pappershandlingar för att komplettera den digitala journalen. För skolor som ännu inte införskaffat skanner som uppfyller arkivkraven för skanning av journaler medför det en kostnad. Denna bedöms dock rymmas inom ordinarie budget för respektive skolenhet.

Konsekvenser för barn

Inga

Bilagor

Dokumenthanteringsplan upprättad 2017-01-09 för barn- och elevhälsan.

Caroline Draste
Bitr. enhetschef Barn- och elevhälsan,
Valfärd skola

Helena Lindahl
Arkivarie, kommunarkivet
Kontaktcenter

DOKUMENTHANTERINGSPLAN FÖR NACKA KOMMUN

Enhet/verksamhet: BARN- OCH ELEVHÄLSAN

Beslutad: KS 2017-xx-xx, dnr KFKS 2017/26

Upprättad: 2017-01-09

Uppdaterad:

Övergripande information:

Den 1 januari 2017 går skolpsykologer och elevhälsans medicinska insatser över till journalsystemet PMO, där man tillåts skanna in handlingar, vilket inte har varit möjligt i tidigare journalsystem. För dessa verksamheter får samtliga pappersoriginal gallras efter att åtgärden under kolumnen Gallra/Bevara genomförts samt kvalitetkontrollerats av ansvarig person. Den digitala journalen (med samtliga inskannade handlingar) bevaras därefter i sin helhet i kommunens e-arkiv.

I de fall man fortfarande hanterar pappersjournaler/handlingar som ska bevaras och som ej skannats in, så ska dessa levereras i ursprungsformatet till elevhälsans mellanarkiv alternativt kommunarkivet, enligt instruktioner i anmärkningsfältet.

Handlingstyp	Medium	Sorterings- ordning	Ansvarig/ Förvaring	Gallra/Bevara	Anmärkningar
BARN- OCH ELEVHÄLSA					
Specialpedagogiska insatser (specialpedagoger och logoped)					
Journaler - logopedi	Papper (original)	Personnummer	Resp. journalförare, i dokumentskåp	Bevaras	Lämnas till kommunarkivet: - 3 år efter grundskoleeleven slutat åk. 9, - 1 år efter gymnasieelever avslutat gymnasiet. Handlingar i elevvårdsärenden som utgår från bestämmelser i skollagen ska ej arkiveras i journalen.
Handlingar i journaler för specialpedagogiska insatser					
Anmälningar, uppdrag kring elev	Papper (original)	Personnummer	Resp. pedagog och även på skolan, i dokumentskåp	Bevaras	

Handlingstyp	Medium	Sorteringsordning	Ansvarig/ Förvaring	Gallra/Bevara	Anmärkningar
Anmälningar, övriga uppdrag	Digitalt (mall)	Kronologiskt	Resp. pedagog, digitalt	Vid inaktualitet	Digital sammanställning av anmälningar. Kurser, handledning o.dyl. Uppdragen gallras av handläggare vid inaktualitet.
Bekräftelse, uppdrag kring elev	Papper (kopia)	Personnummer/ Kronologiskt	Samordnare, i dokumentskåp	Bevaras	
Bifogade handlingar rörande elever, uppdrag	Papper (kopia)	Personnummer	Skolan, i dokumentskåp	Vid inaktualitet	Handlingarna gallras av handläggare efter slutförd utredning.
Sammanfattning av utredning/ pedagogisk kartläggning	Papper (original)	Personnummer	Speciallärare/ specialpedagog/ logoped, i dokumentskåp	Bevaras	
Terminssammanfattningar/elev	Digitalt (H:)	Alfabetiskt efter skola och elev/ kronologiskt	Pedagog, i dokumentskåp i pärm	Bevaras	Anteckna alltid personnummer. Kopia av sammanfattning sänds till rektor. Kopia av sammanfattning gallras av pedagog 2 år efter avslutad utredning (tuggas/bränns). Detta gäller även den digitala versionen.
Testprotokoll	Papper (original)	Personnummer	Speciallärare/ logoped, i dokumentskåp	Bevaras	

Handlingstyp	Medium	Sorterings- ordning	Ansvarig/ Förvaring	Gallra/Bevara	Anmärkningar
Psykologiska och psykosociala insatser (skolpsykologer och skolkuratorer)					
Journaler - skolpsykologi	Papper (original) Digitalt (journalssystem)	Personnummer	Skolpsykolog, i dokumentskåp och digitalt (journalssystem).	Bevaras Upprättade pappersjournaler bevaras på papper. Upprättade digitala journaler bevaras digitalt.	Lämnas till barn- och elevhälsans mellanarkiv: - efter grundskoleeleven slutat åk. 9. Handlingar i elevvårdsärenden som utgår från bestämmelser i skollagen ska ej arkiveras i journalen. Efter samtycke från vårdnadshavare eller myndig elev får journalkopia lämnas vidare till annan vårdgivare. Samtycket måste dokumenteras. Överföring av pappersjournaler mellan skolor i Nacka ska noteras i datajournalen.
Handlingar i journaler för psykologiska och psykosociala insatser					
Minnesanteckningar från skolkurators verksamhet	Papper (original)	-	Skolkurator, i dokumentskåp	Gallras senast 3 år efter sista kontakt/Bevaras Vid ett bevarande får originalhandlingen gallras efter inskanning till digital journal.	Anteckningar som skolkurator gör tillfälligt som stöd för minnet och inte förs i ordnad form kan gallras. Anteckningarna som är kronologiskt löpande förda under längre tid och sammanhållna kan betraktas som journaler och bör därför bevaras. Exempel på sådana handlingar kan vara utvecklingsdiagram och andra sammanställningar som görs löpande om elevers beteende eller mognad enligt <i>Vägledning för elevhälsan</i> och <i>SOU 2003:103 Sekretess i elevernas intresse</i> .

Handlingstyp	Medium	Sorteringsordning	Ansvarig/ Förvaring	Gallra/Bevara	Anmärkningar
Psykologiska undersökningar och utredningar	Papper (original)	Personnummer	Skolpsykolog, i dokumentskåp i journal och digitalt (journalssystem)	Gallras efter inskanning till digital journal.	<p>Testmaterial av betydelse för undersökning, bedömning, beslut, diagnos eller uppföljning bevaras. Testmaterial av tillfällig eller ringa betydelse kan gallras vid inaktualitet. Eventuellt testmaterial ska förvaras åtskilt i eget aktomslag i journalen, ange att materialet omfattas av sekretess enligt 17 kap, 4 § OSL på omslaget.</p> <p>Journaler från psykologisk insats får inte blandas samman med journaler från medicinsk insats eftersom det råder sekretess mellan dessa områden.</p> <p>Psykologens utlåtande, efter en skolpsykologisk utredning på skolan, kan läggas i den medicinska journalen när det anses gynna eleven och dennes skolgång. Psykologen tar upp detta med vårdnadshavarna för ett samtycke och gör en notering i elevens psykologiska journal.</p>
Psykologiska utlåtanden och bedömningar	Papper (original)	Personnummer	Skolpsykolog, i dokumentskåp i journal	Gallras efter inskanning till digital journal.	<p>Journaler från psykologisk insats får inte blandas samman med journaler från medicinsk insats eftersom det råder sekretess mellan dessa områden.</p> <p>Psykologens utlåtande, efter en skolpsykologisk utredning på skolan, kan läggas i den medicinska journalen när det anses gynna eleven och dennes skolgång. Psykologen tar upp detta med vårdnadshavarna för ett samtycke och gör en notering i elevens psykologiska journal.</p>

Handlingstyp	Medium	Sorteringsordning	Ansvarig/ Förvaring	Gallra/Bevara	Anmärkningar
Elevhälsans medicinska insatser - EMI (skolsköterskor, skolläkare)					
Journaler för medicinska insatser från Nackas kommunala skolor samt de friskolor där Barn- och elevhälsan har avtal	Papper (original) Digitalt (journalssystem)	Personnummer	Skolsköterska/ Elevhälsans medicinska insatsers (EMI) mellanarkiv	Bevaras Upprättade pappersjournaler bevaras på papper. Upprättade digitala journaler bevaras digitalt.	Lämnas till barn- och elevhälsans mellanarkiv: - 1 år efter eleven avslutat gymnasiet. - Journaler för elever som byter skola och som inte efterfrågas av nästa skola inlämnas till mellanarkivet. Handlingar i elevvårdsärenden som utgår från bestämmelser i skollagen ska ej arkiveras i journalen utan i elevakt, tex åtgärdsprogram. Journaler från psykologisk insats får inte blandas samman med journaler från medicinsk insats eftersom det råder sekretess mellan dessa områden. Psykologens utlåtande, efter en skolpsykologisk utredning på skolan, kan läggas i den medicinska journalen när det anses gynna eleven och dennes skolgång. Psykologen tar upp detta med vårdnadshavarna för ett samtycke och gör en notering i elevens psykologiska journal.
Handlingar i journaler för elevhälsans medicinska insatser (skolhälsovårdsjournaler)					
Rekvirerade journalkopior från behandlande läkare	Papper (kopia)	Personnummer	Skolsköterska	Gallras efter att all väsentlig information överförts till digital journal.	Gäller ej remissvar (se nedan), dessa skannas.
Meddelanden som legat till grund för ställningstaganden inom elevhälsans medicinska insats (EMI)	Papper (original)	Personnummer	Skolsköterska	Gallras efter att all väsentlig information överförts till digital journal.	Enstaka enkla åtgärder, ex. borttagning av suturer.
Meddelanden som legat till grund för ställningstaganden som avviker från praxis inom elevhälsans medicinska insats (EMI)	Papper (original)	Personnummer	Skolsköterska	Gallras efter inskanning till digital journal.	Exempelvis om vårdnadshavare avsäger sig elevhälsans medicinska insatser (EMI).

Handlingstyp	Medium	Sorteringsordning	Ansvarig/ Förvaring	Gallra/Bevara	Anmärkningar
Samtycke journal, blankett (kopia)	Papper (original)	Personnummer	Skolsköterska	Gallras efter inskanning till digital journal.	Originalen finns i skolpsykologens journal.
Specialistutlåtanden	Papper (kopia, original)	Personnummer	Skolsköterska	Gallras efter inskanning till digital journal.	Ex. psykologutlåtande, logopedutlåtande. Kan vara original.
Remissvar	Papper (original)	Personnummer	Skolsköterska	Gallras efter inskanning till digital journal.	Remissavsändaren ansvarar för att inkomna svar bevaras i journalen.
Hälsoprofiler	Papper (original)	Personnummer	Skolsköterska	Gallras efter överföring till checklista i digital journal.	Eleven fyller själv i ett formulär.
Hälsouppgiftsblanketter	Papper (original)	Personnummer	Skolsköterska	Gallras efter inskanning till digital journal.	Blankett fylls i av vårdnadshavare eller av myndig elev.
Finmotorisk perceptuell screening vid 6 års ålder, rit och klippmaterial. Vid avvikelser.	Papper (original)	Personnummer	Skolsköterska	Gallras efter inskanning till digital journal.	
Finmotorisk perceptuell screening vid 6 års ålder, rit och klippmaterial. Utan avvikelser.	Papper (original)	Personnummer	Skolsköterska	Gallras efter att resultatet förts in i journalen.	
Vaccinationsmedgivanden:					
Enstaka vaccinationsmedgivande, Vid nej från vårdnadshavare	Papper (original)	Personnummer	Skolsköterska	Gallras efter inskanning till digital journal.	(Nationella vaccinationsprogrammet).
Enstaka vaccinationsmedgivande, Vid ja från vårdnadshavare	Papper (original)	Personnummer	Skolsköterska	Gallras efter inskanning till digital journal.	(Nationella vaccinationsprogrammet).
Vaccinationsmedgivande vid oenighet mellan vårdnadshavare	Papper (original)	Personnummer	Skolsköterska	Gallras efter inskanning till digital journal.	

Kommunstyrelsen

Arbetsituation och bemanning på skolor, förskolor och fritidshem

Motion den 12 september 2016 av Espen Bjordahl och Khashayar Farmanbar (S)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige fatta följande beslut.

Intentionerna bakom förslagen i motionen är uppfyllda genom det systematiska arbetsmiljöarbete som drivs för att utveckla Nackas skolor med fokus på att vara attraktiva arbetsplatser med kompetenta, stolta, friska och motiverade medarbetare. En kvalitativ analys av lärarnas arbetsförutsättningar genomförs årligen och Nackas skolor driver ett framgångsrikt arbete med kompetensförsörjning. Motionen är därmed färdigbehandlad.

Sammanfattning

I motionen anför Espen Bjordal (S) och Khashayar Farmanbar (S) att kombinationen med stora kommande pensionsavgångar och att Nacka bygger stad kommer kunna skapa ett akut läge för Nackas skolor. Motionärerna föreslår att kommunen taska ta fram en kvalitativ kartläggning av lärarnas psykosociala arbetsituation som redovisas till kommunfullmäktige. Vidare föreslår motionärerna att kommunen ska ta fram en konkret plan för hur kommunen ska möta framtida pensionsavgångar och den väntade inflyttningen.

Stadsledningskontoret och Valfärd skola redovisar att en kvalitativ kartläggning av lärarnas organisatoriska och sociala arbetsmiljö genomförs varje år där arbetsituationen analyseras dels per enhet och dels per personalkategori. Nacka är en mycket attraktiv skolkommun med bra arbetsmiljö med goda arbetsvillkor och utvecklingsmöjligheter. Detta styrks av medarbetarundersökningens resultat, jämförelser av nyckeltal med andra kommuner samt kommunens förmåga att såväl behålla medarbetare som attrahera och rekrytera nya medarbetare till Nackas skolor.

Förslagen i motionen

Motionärerna föreslår att kommunen ska ta fram

- en kvalitativ kartläggning av lärarnas psykosociala arbetssituation på Nackas skolor, förskolor och fritidshem som redovisas till kommunfullmäktige.
- en konkret plan för hur kommunen ska möta framtida pensionsavgångar och den väntade inflyttningen.

Utredning och bedömning

En kvalitativ kartläggning av lärarnas psykosociala arbetssituation som motionärerna föreslår genomförs genom den medarbetarundersökning som genomförs i kommunen varje år. Medarbetarundersökningen har utvecklats med nya frågor utifrån de krav som framgår av den nya arbetsmiljöföreskriften kring organisatorisk och social arbetsmiljö som trädde i kraft den 31 mars 2016. Chefer och medarbetare på varje enhet får genom medarbetarundersökningen från och med i år underlag att sätta mål för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Därutöver analyseras undersökningen per yrkesområde såsom för Hållbart medarbetarengagemang HME, som är en av kommunstyrelsens resultatindikatorer för personalområdet. Redovisning av HME kommer att redovisas till kommunfullmäktige i samband med årsboksutet, vilket även kommer att inkludera de jämförelser med andra kommuner som är tillgängliga genom SKL-databasen Kolada. Därutöver kommer analys av frisktal, sjuktal mm att redovisas.

Medarbetarskapet är av mycket stor vikt inom Valfärd skola. Lärares ökade psykiska ohälsa tar alla chefer inom Valfärd skola på stort allvar. Processer som måste var extra kvalitets-säkrade, såsom rehabiliterings-, rekryterings- och arbetsmiljöprocessen utvecklas kontinuerligt och chefer får ett proaktivt och professionellt stöd för att säkerställa att dessa sköts korrekt. Det finns ett gott samarbete med företagshälsovården och regelbundna kvalitets-avstämningar sker. HR-specialister inom Valfärd skola arbetar efter en arbetsmodell med månatliga verksamhetsbesök på respektive enhet. Dessa syftar till att stötta skolledare i det dagliga arbetet med att säkra medarbetarpolicyns genomslag på alla enheter och för alla medarbetare. Det sker löpande utvecklingsarbeten kring hur stödet inom organisationerna kan utvecklas och kvalitativa kartläggningar för varje ärende som uppstår i syfte att stärka stödet till chefer. Valfärd skola uppmanar alla skolledare att delta i utbildningar och nätverk som drivs i kommunen, för att de ska stärkas i sin yrkesroll som chef. Valfärd skola arrangerar även interna workshops för att kompetensutveckla skolledare.

Nacka är en mycket attraktiv skolkommun med bra arbetsmiljö, goda arbetsvillkor och utvecklingsmöjligheter. Detta styrks av medarbetarundersökningens resultat, jämförelser av personalnyckeltal med andra kommuner samt kommunens förmåga att såväl behålla medarbetare som attrahera och rekrytera nya medarbetare till Nackas skolor. Medarbetarundersökningen 2016 visar att en klar majoritet av medarbetare inom Valfärd skola är nöjda med sin arbetssituation. De upplever att de är motiverade i sitt arbete samt stolta över sin arbetsplats. Svarefrekvens på 89 procent visar att Valfärd skola har ett högt medarbetar-

engagemang. Medarbetarindex, vilket är ett sammantaget mått på total andel positiva medarbetare inom samtliga frågeområden, uppgår till 77 procent.

Medarbetarundersökningen visar tydligt att Nacka har engagerade och kompetenta lärare. Totalt inom Valfärd skola är det 94 procent som instämmer i att arbetet engagerar dem. Gymnasielärare och lärare för år 7-9 är de personalkategorier som känner högst engagemang, där hela 99 procent känner att arbetet engagerar dem. Övriga lärarkategoriernas engagemang ligger mellan 91-96 procent. Totalt inom Valfärd skola är det 93 procent som instämmer i att de har den kompetens som krävs för att nå målen. 98 procent av förskollärarna och 97 procent av gymnasielärarna bedömer att de har den kompetens som krävs för att nå målen. Övriga lärarkategoriernas skattning av att de har den kompetens som krävs för att nå målen ligger på mellan 88-95 procent.

Medarbetarundersökningens resultat visar även att Nackas skolor har bra arbetsmiljö med goda arbetsvillkor och utvecklingsmöjligheter. Hållbart medarbetarengagemanget, HME följs för att analysera arbetsmiljö och arbetsvillkor. HME uppgår till 85 procent inom Valfärd skola, vilket är det bästa resultat som uppvisats sedan mätningen infördes för snart tio år sedan. Den senaste analysen från våren 2016 visade att Hållbart medarbetarengagemang för området förskola låg i nivå med medeltalet för övriga kommuner i mätningen, området grundskola i Nacka uppvisade resultat som låg tre procentenheter över medeltalet för övriga kommuner i mätningen och området gymnasieskola låg fyra procentenheter över medeltalet för övriga kommuner i mätningen. En brist är att enbart knappt 60 kommuner väljer att rapportera in HME till SKL. Jämförelse med andra kommuner för de personalkategorier som redovisas av SKL kommer att presenteras när nyckeltalen är tillgängliga i SKL-databasen Kolada våren 2017.

När det gäller utvecklingsmöjligheter visar den senaste medarbetarundersökningen att det är 80 procent av medarbetarna inom Valfärd skola som instämmer i att kommunen är en arbetsgivare med utvecklingsmöjligheter. Bland lärare som arbetar i kategorin förskoleklass till årskurs tre är det 85 procent av medarbetarna som instämmer positivt i påstående kring utvecklingsmöjligheter. Övriga lärarkategoriernas skattning av att kommunen är en arbetsgivare med utvecklingsmöjligheter ligger mellan 70-83 procent.

Medarbetarundersökningen visar också att majoriteten av Valfärd skolas medarbetare upplever att kraven som ställs på dem är möjliga att leva upp till, de har en bra balans mellan arbete och fritid, den stress som förekommer går att hantera samt att det är en rimlig arbetsbelastning och att återhämtning mellan perioder av högre arbetsbelastning är möjlig. Valfärd skola ser detta som positivt men vill samtidigt poängtera att förskolor och skolor hela tiden behöver belysa dessa frågor och arbeta med pedagogers arbetssituation så att den är hållbar. Medarbetarundersökningens resultat ger förutsättningar för utveckling av bra arbetsmiljö med fokus på den organisatoriska och sociala arbetsmiljön utifrån den nya arbetsmiljöföreskriftens krav. I denna utveckling är samverkan med fackliga organisationer och kommunens huvudskyddsombud viktigt för ett framgångsrikt arbete med att skapa bra

arbetsförutsättningar på både kort och lång sikt.

I motionen föreslås att kommunen arbetar fram en konkret plan för att möta framtida pensionsavgångar och den väntade inflyttningen till Nacka. Arbetet med kompetensförsörjning drivs utifrån kommunstyrelsens fokus som arbetsgivare där medarbetarpolicyn och chefs- och ledarstrategin är viktiga utgångspunkter för att säkra behovet av kompetens när Nacka växer för fler.

Personalbehovsprognos för skolor och förskolor kommer att konkretiseras våren 2017 efter att personalbehovsprognosen har redovisats till kommunstyrelsen. För att efterträdarplanera samt möta framtidens medarbetare arbetar Valfärd skola med flera strategiska satsningar. Att vara en attraktiv arbetsgivare står på agendan dagligen. Detta tar sin form i bland annat riktad kompetensutveckling, som rekryteringsutbildning för skolledare, interna nätverk, workshops och inspirationsdagar. Valfärd skola arbetar aktivt med marknadsföring i sociala medier och deltar regelbundet i olika mässor både med fokus på rekrytering men även för att visa upp verksamhetens framgångar. Valfärd skola arbetar med individuell lönesättning som strategi i kompetensförsörjningen och arbetar aktivt för att ta del av alla statliga satsningar som görs på läraryrket.

En stor satsning som görs för andra gången är ledarskapsutbildningen Framtidens skolledare. Det är en utbildning som arrangeras tillsammans med Stockholms universitet där deltagarna läser 7,5 högskolepoäng samt får fyra utbildningstillfällen där interna processer och frågor är i fokus. Utbildningen riktar sig till personer som i framtiden kan se sig som ledare inom vår organisation. Detta är en strategisk satsning på framtiden. Förskollärare och lärare rekryteras även löpande till den ledarförberedande utbildningen Ledarskapsakademin som i år genomförs för åttonde gången och som försett både Nacka och andra kommuner med kompetenta ledare sedan år 2002.

Valfärd skola har årligen många lärarstudenter i verksamheten. Myrsjöskolan är en så kallad övningsskola inom VFU (Verksamhetsförlagd utbildning). Deltagande i olika forum där lärarstudenter är närvarande är viktigt för Valfärd skola. Rebel learners är ett exempel på ett samarbete som genererar kontakt mellan lärarstudenter och Valfärd skola.

Valfärd skola har ett gott rykte inom skolans värld. Det råder ett högt löneläge i relation till övriga Sverige. Valfärd skola har även ett av länets lägsta sjukfrånvarotal. I Lärarförbundets ranking av Sveriges bästa skolkommun 2016 placerades Nacka kommun på plats 1 när de tittar på friska lärare och plats 4 när de hänvisar till lön. Lärarnas riksförbund visar i sin medlemstidning att den individuella lönesättningen som finns i Nacka genererar höga löner.

För framtiden arbetar Valfärd skola idag med framtidens skolbyggnader. Det är av stort vikt att dessa formas efter skolans framtida utveckling samt utmaningar. Samtidigt är en process med att se över yrkeskategorier, för ett än mer effektivt personalnyttjande i gång. Inom organisationen finns t ex redan lärarassistenter. Allt för att möta framtidens inflyttning och

pensionsavgångar men även för att möta den framtida, befarade minskningen av antalet lärare. Självklart är det en utmaning att locka framtidens pedagoger till Valfärd skola men det finns ett aktivt och ständigt pågående arbete inom organisationen som sätter Valfärd skola på kartan. I samarbetet Asian 3 är kommunen den enda svenska kommunen, vilket ökar attraktiviteten för både elever och lärare att vara en del av Nackas skolor. Det är samtidigt viktigt att samverka mellan olika enheter i kommunen finns då bostäder och infrastruktur är två viktiga hörnstenar i konceptet för att vara framtidens attraktiva arbetsgivare. Vid behov kommer en än mer konkret plan tas fram, vilket kommunen tidigare inte haft behov av, för att säkra kompetensförsörjningen med fokus på kompetenta, stolta, friska och motiverade medarbetare.

Sammantaget har Nacka kommun exceptionellt goda förutsättningar att såväl behålla medarbetare som attrahera och rekrytera nya medarbetare till Nackas skolor. Nackas tydliga styrning där ansvar delegeras till lägsta effektiva nivå är en av framgångsfaktorerna i arbetet med kompetensförsörjning.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Den kvalitativa kartläggningen av lärarnas organisatoriska och sociala arbetsmiljö som redovisas innebär inte någon ytterligare kostnad för kommunen då dessa analyser har tagits fram inom ramen för kommunens medarbetarundersökning. I det uppdrag som alla enheter har att utvecklas som attraktiva arbetsplatser med kompetenta, stolta, friska och motiverade medarbetare ingår att driva ett systematiska arbetsmiljöarbete för att skapa bra arbetsmiljö med goda arbetsvillkor och att driva ett proaktivt och professionellt arbete med kompetensförsörjning. Arbetet med dessa frågor, på den nivå som frågorna hanteras idag, är integrerat i verksamhetsutvecklingen och medför inte några ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

I den kvalitativa kartläggningen av lärarnas arbetsförutsättningar, såsom Hållbart medarbetarengagemang (HME) bedöms kommunens lärare ha goda förutsättningar att möta behoven hos barn och unga. Mot bakgrund av att Nacka kommun är, och arbetar för att vara, en mycket attraktiv skolkommun som tar tillvara sina lärarresurser genom att erbjuda en bra arbetsmiljö med goda arbetsvillkor och utvecklingsmöjligheter bedöms inte att det ökade behovet av kompetens till förskola och skola innebär några betydande konsekvenser för barn och unga.

Bilaga

Motion

Elisabeth Carle
Personaldirektör
Stadsledningskontoret

Helena Ekwall
Enhetschef
Välfärd Skolas verksamhetsstöd

UFKS 2016/761-1

Socialdemokraterna i Nacka kommunfullmäktige

Nackas skolor – en attraktiv arbetsplats

Motion till kommunfullmäktige

Förskollärare, fritidspedagoger och lärare tillhör en arbetsgrupp som har högre sjukantal än de flesta andra yrkesgrupper. Enligt försäkringskassans senaste mätning skjuter sjukantalet i höjden för lärare, förskollärare och fritidspedagoger. Den främsta anledningen är "psykisk sjukdom" som stressrelaterade sjukdomar, ångest och utbrändhet. Under de senaste decennierna har reformer och förändringar i skolan avlöst varandra. Samtidigt står vi idag inför en stor lärarkris.

De kommande åtta åren kommer Sverige behöva rekrytera 80 000 lärare och i Stockholmsområdet beräknas det enligt länsstyrelsen saknas 11000 lärare år 2020. Lärarutbildningen har svårt att fylla sina platser samtidigt som frustrationen i den övriga lärarkåren ökar. På grund av ständiga reformer, förändrade behörighetskrav, ökade arbetsbelastning, låga löner och få långsiktiga kompetensutvecklingsmöjligheter framstår inte läraryrket som attraktivt, vare sig för blivande studenter eller för verksamma lärare.

Kombinationen med stora kommande pensionsavgångar och att Nacka bygger stad kommer kunna skapat ett akut läge för Nackas skolor. Sverige som kunskapsnation bygger på tillgången till kompetenta och engagerade lärare och förskollärare. Nacka kommun står, liksom hela Storstockholmsområdet, inför en utmaning och därför behöver vi rekrytera duktiga medarbetare till skolan och i en hård konkurrens med andra kommuner. Nacka ska vara en utvecklande skolkommun som tar tillvara sina lärarresurser genom att erbjuda en bra arbetsmiljö med goda arbetsvillkor och utvecklingsmöjligheter.

Ett avgörande steg för att Nacka ska fortsätta att vara en attraktiv arbetsgivare är att vi har en medveten strategi för rekrytering av förskolelärare, lärare, skolhjälppersonal och specialpedagoger samt fritidspersonal.

För att möta den kommande lärarbristen är det avgörande att locka fler unga till att välja läraryrket och fler verksamma lärare att stanna inom professionen och med det som utgångspunkt bedömer vi det som mycket angeläget med en kartläggning av lärarnas arbetssituation i Nackas skolor och förskolor. Ett intressant område är att belysa hur olika lärare ser på krav och möjligheter i arbetet, och hur stödet inom organisationerna kan utvecklas.

Därför föreslår vi att Nacka kommun:

- Tar fram en kvalitativ kartläggning av lärarnas psykosociala arbetssituation på Nackas skolor, förskolor och fritidshem och redovisar detta för kommunfullmäktiges ledamöter
- Arbetar fram en konkret plan för hur vi ska möta framtida pensionsavgångar och den väntade inflyttningen till Nacka.

Nacka den 8 september 2016

Espen Bjordal (S) Khashayar Farmanbar (S)